

[Christophersen.]

grundlaget for skattepolitikken i 1977, at indlede en fornuftig dialog med arbejdsmarkedets parter, kan efter venstres opfattelse ikke starte tidligt nok, og jeg vil gerne i dag opfordre regeringen til at tage fat på denne opgave allerede først i det nye år.

Men hvordan forholder finanslovsforslaget sig så til den, kan vi sige skattepolitiske side af sagen og til behovet for en fortsat udgiftssanering? Det er klart, der er lang vej igen, inden det mål bliver nået.

Hvis vi ser på finanslovsforslaget, som nu er fremlagt, så er det rigtigt, som også tidligere har været fremhævet, at de rammebelagte udgifter holdes nogenlunde i tømme i det kommende år, men alligevel er der efter vores opfattelse i finanslovsforslaget besparelsesmuligheder, og der aftegner sig især i budgetoverslagstallene en række besparelsesmuligheder for de kommende år, som nødvendigvis må udnyttes.

Jeg vil godt i den forbindelse sige — det skal være en ros til finansministeren og til hans embedsmænd — at anmærkningernes kvalitet jo efterhånden er blevet ganske acceptabel. Det har været en langvarig proces, men jeg synes, vi i anmærkningerne til finanslovsforslaget i år er ved at have et fornuftigt grundlag for også at gå ind i en mere grundig drøftelse af budgetoverslagstallene, som der jo ellers har været en tilbøjelighed til at lade glide gennem finanslovbehandlingen — det hænger sammen med, at det er tal, vi ikke skal vedtage, det er budgetinformationer — men jeg tror alligevel, det er rigtigt, at vi i stadig højere grad tager de budgetoverslagstal som udgangspunkt for fornuftige drøftelser. Det hænger jo også lidt sammen med, at de senere års sparedrøftelser har vist os, at besparelser kræver en indkøringsperiode. Det er der ikke noget mærkeligt i, vi har været i den situation, hvor vi har været presset til at gennemføre hurtigt virkende besparelser, men det er ikke en metode, der kan anvendes på længere sigt.

Hvad angår de lovbundne udgifter, er det klart, de er inde i en stærk vækst. Når jeg taler om de lovbundne udgifter, medtager jeg også tilskud til amter og kommuner, for der er jo, tør man nok sige, efterhånden en meget stærk lovbundethed i dette system med tilskud efter objektive kriterier. Det drejer sig naturligvis om arbejdsløsheds-

understøttelsen, og det er klart, den må vokse i den beskæftigelsessituation, vi er i. Men ud over arbejdsløshedsunderstøttelsen, som jeg i denne forbindelse skal lade ude af betragtning, er der jo også andre udgifter, som stiger, fordi vi har indbygget vækstregler, som naturligt presser tingene i vejret. På hele dette brede felt, når det drejer sig om statens økonomiske mellemværende med amter og kommuner, og dermed også når det drejer sig om en række kommunale serviceudgifter, hele det brede sociale felt står vi over for en udgiftsudvikling, som nødvendigvis må bringes ind under spareluppen både i det kommende og i de efterfølgende år, ikke for at forringe tingene, men for at bringe den planlagte eller den forudselige vækst i et mere realistisk forhold til vores økonomiske muligheder. Det kan være, det nødvendiggør mere fundamentale forandringer i hele den måde, vi har tilrettelagt vores skatte- og tilskudssystem efter — det tør jeg ikke sige i dag — men det er klart, at hvis man virkelig interesserer sig for at nedbringe de offentlige udgifters vækst, kommer man ikke uden om at tage de lovbundne udgifter og refusions-systemets samlede omfang under nøjere betragtning.

Der forestår med andre ord en meget omfattende dissektion af finansministerens forslag, ikke bare af dets detaljer — det er klart, det er jo noget, vi gør hvert år — men også af de virkninger, som forslaget har på en lang række andre sider af den økonomiske politik. Finansloven ligger uden for aftalen i september, men den må bringes i overensstemmelse med septembraftalens ånd og hensigter, hvis den aftale skal have sin fulde værdi, og hvis finanslovsforslaget skal betragtes som en del af en samlet ansvarlig økonomisk politik. Det er derfor ikke bare et spørgsmål om at finde besparelser på 500 mill. kr., det er et aftalt mindstemål, som alene har at gøre med finansieringen af en række af de udgifter, der blev vedtaget i september, men om dette tal er relevant i nogen som helst anden sammenhæng, er stadig uafklaret, og det må bero på den samlede vurdering af finanslovsforslagets virkninger på den økonomiske politik, som jeg har talt om.

Derfor vil jeg til sidst sige, at forslaget må give anledning til overvejelse hos os alle